
Одил судлов — адолат тарозиси

Маъмурий ҳуқуқбузарликка доир ишларни судларда кўриб чиқишда қонун талабларига қатъий риоя этиш зарурлиги, фуқароларнинг қонун олдида тенглиги, демократизм, инсонпарварлик, одиллик ва айб учун жавобгарликнинг муқаррарлиги принципларига судьяларнинг эътиборини қаратиш лозим булади.

Маъмурий ҳуқуқбузарликка доир ишларни кўриб чиқишга тайёрлаш вақтида судья Ўзбекистон Республикаси Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекснинг 303-моддасида назарда тутилган масалаларни ҳал этиши лозим. Бунда, маъмурий ҳуқуқбузарликка доир ишларни тақдим қилган орган, ишни куриб чиқишда қатнашувчи шахсларни ишни кўриб чиқиш вақти ва жойи ҳақида хабардор қилинганлиги ҳақида тегишли маълумот асосида тақдим қилиши лозим булади.

Маъмурий ҳуқуқбузарликка доир иш жиноят ишлари бўйича суднинг судловлигига тааллуқли бўлмаганда ёки Ўзбекистон Республикаси Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги Кодекснинг 282 ва 304-моддалари талабларига риоя қилинмаган ҳолда юборилган маъмурий ҳуқуқбузарлик ҳақидаги ҳужжатлар судьянинг асослантирилган қарори билан баённомани тузган ёки маъмурий иш кўзғатиш тўғрисида қарор чиқарган органга ёки мансабдор шахсга қайтаради. Маъмурий ҳужжатларда мавжуд бўлган камчиликларни тузатиш учун қайтарилган вақт маъмурий ишни кўриш ва маъмурий жазо тайинлаш учун Ўзбекистон Республикаси Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги Кодекснинг 36 ва 305-моддаларида белгиланган муддат ўтишини тўхтатмайди.

Маъмурий ҳуқуқбузарликка доир ишлар юзасидан юритилаётган баённомаларни ва маъмурий иш кўзғатиш тўғрисидаги қарорларнинг мазмуни Ўзбекистон Республикаси Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекснинг 281-моддаси талабига жавоб бериши лозим. Агарда, баённома ёки маъмурий иш кўзғатиш ҳақидаги қарор тегишли ваколати бўлмаган шахс томонидан тузилган ёки қабул қилинган бўлса, маъмурий ҳуқуқбузарлик содир қилинган вақт ва ҳуқуқбузарликнинг мазмуни, ҳуқуқбузарлик учун жавобгарликни назарда тутувчи меъёрий ҳужжатлар кўрсатилмаган ёки жавобгарликка тортилаётган шахс ҳужжатлар билан таништирилмаган, Ўзбекистон Республикаси Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексда назарда тутилган ҳолларда баённома ёки қарор нухаси топширилмаган, шу Кодекснинг 294-моддасида назарда тутилган ҳуқуқлари тушунтирилмаган ҳолатларда, судья қайд қилинган камчиликларни бартараф этиш учун баённома ва қарорни тегишли органга ёки мансабдор шахсга қайтаради.

Судья маъмурий ҳуқуқбузарликка доир ишни кўриб чиқишда Ўзбекистон Республикаси Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекснинг 294-моддасида назарда тутилган маъмурий жавобгарликка тортилаётган шахсларнинг химояга бўлган ҳуқуқларини таъминлаш чораларини кўриши лозим. Маъмурий жавобгарликка тортилаётган шахс иш ҳужжатлари билан танишиб чиқиш, изоҳлар бериш, далиллар келтириш, илтимосларини баён этиш, ишни кўриб чиқишда адвокатнинг ҳуқуқий ёрдамидан ва таржимоннинг хизматидан фойдаланиш, ўз она тилида сўзлашиш, унга нисбатан чиқарилган қарорлар устидан шикоятлар қилиш ҳуқуқига эгадир.

Муайян шахс томонидан маъмурий ҳуқуқбузарлик содир этилганлигини исботлаш мажбурияти, маъмурий ҳуқуқбузарлик ҳақида баённома тузган идоралар (мансабдор шахс) зиммасига юклатилади. Шунга кўра маъмурий

жавобгарликка тортилаётган шахс ўзининг ҳимоя ҳуқуқидан фойдаланишга, айбсизлигини исботлашга ҳақлидир, аммо бу унинг мажбурияти эмас.

Маъмурий жавобгарликка тортилаётган шахснинг ҳимоя ҳуқуқининг бузилиши, маъмурий жазо қўллаш ҳақидаги қарорни бекор қилишга асос бўлади.

Ш.Мирзакиров

Жиноят ишлари бўйича

Ўзбекистон туман судининг раиси

2021-04-12 09:26:41